

יוצא דופן פרק חמישי נדה

מג.

עין משפט
נר מצוה

לה א מיי פ"ח מהל'
מטמא משכב ומשג
הכלה ה'
לו ב מיי פ"ח מהל' שאר
אבות הטומאה הליד'
סמט עין רומ':
ג ד מיי שס הליד':
ק"ה ה מיי שס הליד':
לש ד מיי שס הליד':
מ ד מיי שס הליד':
מא ה מיי פ"ב מהל'
מטמא משכב ומשג
הכלה ט'

תוה' הרא"ש

למירא דהיסט ונגיעה
כידיו. פרש"י
(דמתני') דמהכא ליפנין
לכל הנגיעות דאין מנע בית
הרחמנא בלשון נגיעה ללמד
על כל נגיעה דכתבא גבי
טומאה שתהא (בלגין)
והיינו דאמר"י בפ"ק
קדושין אמר ע"ל הכל
מדין דלשון גלוי הוא אצל
השרין כי יגע אמר רחמנא
והאי בר נגיעה הוא וימרו
פשיטא ליה דבעי שיחא
גלוי אלא דסמך אנגייה
דחכא יאיתוק לידיו:

אוחו ס"ד והתניא ר' אליעזר
אומר לו האוחז ומשתין
כו. פירכא זו תמורה בעיני
כיון דכתב בקרא משמרת
תרומוי וצוה הכתוב
לשמור אותה שלא תטמא
וכי בשביל חכמי שאמרו
כאילו מביא מכול לעולם
לא ימנע מטמא מלמא את
התרומה (ב) וצ"ע:

שכבת זרע אמר רחמנ'
בבואיה להרעי.
אפי' באין יורה כחץ איירי
לחורעי כיון שעקרק
בהרגשה. ותי' דאמרין
בפ"ק נדרים אית קים לה
בירדה כחץ וכיון שאומרת
שאניו יורה כחץ יצא יורה
כחץ ומאי נפקא לו אם
אינו יורה כחץ מ"מ ראו
הוא להרעי וי"ל דלעולם
בשאינו יורה כחץ אינו ראו
להרעי ובהא פליגי הני
לישיי דהכא דלישנא קמא
סבר כיון שעקרק מתחלה
באותו ענין שאריה להרעי
מטמאה או אי"ו ארואה היא
להרעי אלא שאינה יכולה
להתעבר בשאינה יורה כחץ
לפי שאינו נכנס עד מקום
ההריון אלא שותת ויורה
לחץ:

אורווי הוא דלא מורעא הא
טמאי מטמאה.
אפי' נעקר בלא הרגשה דאי
לאו הכי היינו לישנא קמא:
זבה שנעקרו מימי רגליה.
פרש"י בתשובה להכי בעי
בובה ולא בעי בוב לפי
שבאשה מתעגלין כל מימי
רגליה בבת אחת לפתחה
משא"כ באיש:

(ח) ולפי משיב צביי דה"ש
גרמ"ש כי"ב נכנס הוה"ק וכו' כי
נכנס ע"ש דעון זה תמור מכל
עבירות תמורה מיישג זה
ובג"ה י"ל דשג וז"ל ע"ק
ומש"כ ציבנות דף 5 ע"ש
דרי"ק.

למירא דהיסט ונגיעה כידיו. פרש"י דמהכא ליפנין לכל
נגיעות כגון שרץ וצבלה שנגעו בסמרו של טהור
וקשה להי' מנוז ילפינן כי היכי דבעינן גלוי' הזו הי"ג בעינן שיגע
צגלוי' של טהור לענין היסט נמי ילפך דנבעי שיסיט הטהור צגלוי'
כדבעינן צגלוי' הזו והכא אמרין

דקנה בקומטו של טהור והסיט בו את
הזו טמא ואמר נמי דבית הסמרים
מטמא במשא' אלא נראה לפרש דזו
ושרץ וצבלה שנגעו בסמרו של טהור
דטהור לאו מנוז ילפינן אלא ילפינן
מלשון נגיעה דכתיב בצולוה וטהור

הנוגע צוז נמי כתיב הנוגע בצצר
הזו ולשון נגיעה משמע מאצבראי שיגע
הטהור צגלוי' בטומאה וכן משמע פ"ק
קדושין (דף כה). דלמר עולא הכל
מודים לשון גלוי' הוא אלל שרץ וכי
יגע אמר רחמנא והאי צר נגיעה

הוא משמע דמלשון נגיעה דכתיב
בשרץ הוא דריש ללא מיימי קרא
ידיו דלשון גלוי' הוא אצל
הסם אשר יגע צו והיינו רש"י גרים
הסם אשר יגע צו והיינו קרא דכתיב

גזי צו והא דלכטריך הכא למדרש
מידיו ולא נפקא ליה מנגיעה דכתיב
צוז משום דההיא נגיעה צהיסיט מיימי
ולא משמע גילוי' כמו נגיעה ממש
לכך דריש לה מידיו דבעינן גילוי' הזו

צין צהיסיט צין צנגע מדלפקיה צלשון
נגיעה א"כ מנגיעה דהכא דכתיב
גזי ידיו מינה ילפינן לכל נגיעות
דהוו מאצבראי: **בראיויה** צחורעי.

ואפי' יא"ה צלל הרגשה איירי כדמוכח
בסמון ומימה דא"כ משמע דלרוא
להרעי אע"פ שאינו יורה כחץ וצשיליה
נדרים (דף 48). וכן ציבמות (דף 97).

אמר ר' יודן קיס לה ציורה כחץ
משמע דאי' אין יורה כחץ ציורה ראו'
להרעי וי"ל דלהא לישנא דהכא לא
מנריך רק צצמחלת עקירת צצבת
זרע מהא ראויה להרעי אע"ג דלסוף
יא"התה היא צענין שאינו ראו' להרעי
א"כ ראו' להרעי הוא אלא שאינה

ראוייה להתעבר לפי שאינו יורה כחץ
ואינו נכנס לתוך גופה אלא שותת
ויולא לחון: **האן טמויי מטמאי**.
פירוש ואפילו נעקרה צלל הרגשה
דאס לא כן היינו לישנא קמא:
זבה שנעקרו מימי רגליה. וכן צעי
מעונדת כוכבים שאל ריב"ז

מרש"י אמאי לא צעי מזכר צו
ועוד כוכבים והשיב דנראה לו לפי
שצאשה מתעגלין כל ומימין רגליה
צצת אחת לפתחה מה שאין כן באיש:
אח

וירדה
(ח) ולפי משיב צביי דה"ש
גרמ"ש כי"ב נכנס הוה"ק וכו' כי
נכנס ע"ש דעון זה תמור מכל
עבירות תמורה מיישג זה
ובג"ה י"ל דשג וז"ל ע"ק
ומש"כ ציבנות דף 5 ע"ש
דרי"ק.

קמ"ל דהאי לא תוך תוכו הוא אלא כגון כלי צתוך המגור ופיו
למעלה מפיו המגור: והסיט צו אס הטהור טהור. כדמפרש טעמא
לקמן: צקומטו של טהור והסיט צו אס הזו טמא. הטהור שהרי
נשא את הזו צו מטמא במשא' דכתיב צצמשכב (ויקרא טו) והנושא

אוחס וק"ו לזכ עמנו: **מאי טעמא**.
טהור היסט בקנה צקומטו של צו
הזו וגו'. והאי קרא לאו למגע
אלטריך דהא כתיב [שס] והנוגע בצצר
הזו אלא זה הסיטו של צו מכאן
למדנו צו שהסיט את הטהור טמא

שלא מצינו צלל המורה טומאה המסמטת
טהרה שמתמא אלא אס כן נשא
טהור את הטמא והכא צוז הוא דגלי
רחמנא וכתב וידו דדרשינן' הכי היכא
דהסיט צו הזו צידיו כלומר צגלוי' (ט):
לא שטף צמיס. מילתא אחרייתו היא

*למילף נטילת ידיס לנצילה מהכא.
אלמא הסיט צו את הטהור אינו טמא
אלא א"כ הסיטו צגלוי' צידיו מדלפקיה
צלשון נגיעה ילפינן נמי לכל נגיעות
דלשון מגע צית הסמרים מטמא אצל

טהור שהסיט את הזו דנפקא לן
מקרא אחרינא דלא כתיב ציה ידיו
טמא אפילו הסיטו בקנה צקומטו
מדי דהוא הצבלה צקומטו שהיא
מטמאה במשא' דהא מ"מ הרי הוא

נושא את הטומאה. ל"א קנה צקומטו
של טהור והסיט את הזו לכי טמא
שנגע הקנה צגלוי' של צו ונטמא
הקנה מחמת הזו וחוזר ומטמא את
הטהור ואע"ג דטהור קמוט דגילוי'א
גזי צו הוא דבעינן אצל קנה צקומטו

הזו צו והסיט את הטהור טהור
הואיל צו קמוט וגזי צו כתיב וידיו.
וציבוס הוא מופט כמה דכתיב חלה
דקנה פשוטי כלי עץ הוא ואינו מקבל
טומאה וא"ת צקנה חלול נהי נמי

דמקבל טומאה אפי"ה אין חוזר
ומטמא הטהור שהרי אין מנע של צו
חוזר ומטמא אדם שאין לך נוגע
צטומאה מטמא אדם חוץ מן הנוגע
צצנת ועוד אי טמא הטהור משום
נגיעת קנה היא והרי צקומטו הוא

דנגע צבית הסמרים לאו צר מגע הוא
דהא אמרין לעיל' שרץ צקומטו טהור
ועוד לשון הסיט אמאי נקט ועוד
הסיט טהור את הזו מי נפק מהאי
קרא וכל אשר יגע צו הזו כתיב כל
והיינו אשר יסיטנו הזו ולא כתיב כל

אשר יגע צוז: כאלו מציה מצונ.
שמתמס את אצריי' ומציא לדי קרי
וחו קלקול דור המצול שנאמר
(נצאשית ו) כי השחית כל צצר:
צצטוליס עצה. שאינה מתממנת:
לא שקית. והא דמניא כל זמן שאצבע
צעין מדמנת ה"מ היכא דמתחלה
ממשמס וחיימס את עצמו ויואל כל

שעה מעט אצל זה שזדעועו אצריי' נעקר כל
טמא. שמה יאל ממנו קרי ואמאי והא לא ארגיש:
ממשמס מטסו צחלומו. דאי נפק ודאי ארגיש:
מייס טמא. דנשתמיר מן הקרי ויואל עכשיו ואע"ג
דלא נפיק צצרגשה הואיל ומעיקרא איעקר צצרגשה:
עוד כוכבים שפרה. ונעקרק ולא
יאל: וירד וצבל. לצס גירות ואח"כ יאל קריי':
מסו. אפי' אס תמצי לומר לגזי ישראל דכי
נעקר צצרגשה ואלא שלא צצרגשה טמא דאלוין
צצמר עקירה הכא לא ניזיל צצמר עקירה דהיינו
קולא הואיל וכשהוא עוצד כוכבים נעקר וטהור
דלמר צצנות כותיס' קריי' טהור אפילו לצ"ה:
או דילמא לא שגא. לחומרך כגון לגזי עקירה
דצרגשה דישאל ולא שגא לקולא כי הכא אלוין
צצמר עקירה: **שנעקרו מימי רגליה**. דהוי
מעין אב הטומאה: **וירדה וצבלה**. וטהרה
מוצדה ואח"כ הטילתו (ט) מהו מי אלוין צצמר
עקירה ומטמאו או לא: **דלא מלי נקיס לה**. מלללל
הילכך מכי עקר חשיב ליה אורף יאלה: **וצצודם כוכבים**.
סמט עוצדת כוכבים מי רגליה ממטמאין
דחכמים גזרו עליהן שיהו צצונין לכל דצרייה
נעל' לה].

(ח) [שבת פ"ג ושי"ג, ט] שבת
מא. לעיל ג' א [נעיל ג' א].
(ד) מקולות פ"ח מ"א.
(ה) מקולות פ"ח מ"ד מולין
דכ': (ו) [נגיעה טו].
(ז) [מ"ב מורה צדק פ"ק
ד' (זף מ"ג): ט] כתיב:
אכרי (ח) [נעיל דף ל"ג].
(ט) [נעיל ה' טעמא].

תורה אור השלם

1. וכל אשר יגע בו הלב
קרוי לא שטף במקום ובכס
בגדיו ורדץ במים וקמא
עד הקרב: ויקרא טו א'
2. דבריו אלא בני ישראל
ואמרתם אלהים איש איש
כי יקרה: זב מבשרו וזב
טמא דהא: ויקרא טו ב'
3. ואיש כי תצא ממנו
שכבת זרע ורדץ בגדים את
כל בשרו וקמא עד
עד הקרב: ויקרא טו ג'
4. כי יקרה בק איש אשר
לא יקרה טהור אינו טמא
קלף וקרא אל מחוץ
למחנה לא יבא אל תוך
המחנה: דברים כג יא

הגהות הב"ח

(ח) נ"מ לא חיש ר"ה
הסמט: (ט) רש"י ד"ה
דכתיב ור"ה לא שטף דה"ל:

גליון הש"ס

נמי' אבר שמואל כל ש"י
ובי' ע' נעיל ד ע"א מד"ה
רובי: שם דלא מורעא הא
מפיו ממש"א: ע' לקטן ט'
ע"א מד"ה ט': שש"י ד"ה
לא שטף ובי' דמילף
לנצילת ידיס ובי'. מולין ק'
ע"א וע' נעיל' שם ד"ה
מלא ויגע ע"י רש"י צקומטו
הע ע"א ד"ה לענין טומאה:

מוסף רש"י

שלא מצינו לו צצר
טומאות צצמורה אלא צצר
(שבת פ"ג). אף הכא
מאבראי. דקרו"ל מנע צית
הסמרים אינו מטמא אפקא
לא מולל אשר יגע בו הזו וגו'
הא שטף טהור צצמתי, הא
נטילה ע"ה אלא כל אשר ידיו
צו הזו צצבר שיהא גלוי כידיו
הוא לא שטף ענין כל גופו
נמיס, שלא טבל מוזה, וכס
צגלוי' (דפשוין כה). כאילו
מביא מכול לעולם
שמתמס וכל לדי קרי, וזה
קלקולו ע"ה דור המנוול,
מיואלס ששבת זרע נטילה
(שבת אה) ועברה זו היסה
צידס, דכתיב (נצאשית ו) כי
השחית כל צצר, ואמרו (ר"ה)
(ג) כצומחין קלקול' מע"ד
(ג). ולא הטיל מים. קודס
(ג). לנטילה וטמא מים
טמא, שמה נשאר צפי
האמה לצומח קרי ויואל ע"ה
מי רגליס, וצצבת זרע
מטמאה צלל שיהא אפילו
צענין חרלל (חוריו כד):